

GEMLA BLADET

Ärgång 15 Oktober 2022, Ges ut av Gemla Samhällsråd!

Sön 2 Kl. 17 Dambastu, sedan varje söndag i ojämna veckor fram till jul. Varmt välkomna

Tor 6 Kl. 16:30. Herrbastu vid Mulavad. Sedan varje torsdag fram till Jul.

Tis 11 Kl. 15-16:30. Gemla Bibliotek. Testa VR Glasögon.

Ons 12 Kl. 10-11 Gemla Bibliotek. Sagolek med Bea och Magnus.

Ons 19 Kl 18. Gemla Bibliotek. Författarbesök, Deckarför. Marie Bengts. Annons längre fram i bladet.

Tis 25 Kl 18. Samhällsrådet sammanträder i Gemla Leksaksmuseum . Alla Är välkomna att delta.

Tor 27 Kl 19. Kuraskymning i Gemla Hembygdsgård. Vi tänder brasa, ljus och tonar ner belysningen. Dorothea Knust underhåller med musik på tramporgel och Ulrika Gunnarsson med sång. Annons längre fram i bladet.

Tor 27 Kl 17:30. Gemla Bibliotek. Mysigt bokcafé med boktips av Kristina Svensson. Bjuder på fika.

GRANSHOLMS IF DIV 4 SÖDRA HERR

Kommande hemmamatcher:

Gransholms IF - Alvesta Golf   Lördag 1 oktober kl.13.00

Var med och vinn på din inträdesbiljett!

MACKEN
MATÖPPET
Din personliga mataffär!

300:-   *100:-*   *100:-*

gemla
MÄTTAGASIN   **Restaurang & Pizzeria Gemla**

VÄLKOMMEN!

Restaurang & Pizzeria Gemla

Kaffe och kaka ingår alltid, Välkomna in!

Tor 6 Köttfärslimpa med potatis och sallad

Tor 13 Kålpudding, kokt potatis och sallad

Tor 20 Strömming, potatismos och sallad

Tro 27 Raggmunk m rimmat fläsk och lingonsylt

Meta Frisör

Välkommen att boka Din tid. Tel
073 621 4158

Gemla Församling

Sön 2. Kl. 10 Mässa, kyrkkaffe. Lennart Johnsson och Magnus Jakopsohn.

Tor 6. Kl. 17 Vardagsgudstjänst med små och stora. Bibelutdelning till 6-åringar. Sångfåglarna medverkar/ Caroline Crona.

Sön 9. Kl. 11 BERGUNDA kyrka Tacksägelsedagen. OBS. Sammanlyst. Bergundakören och Öja kören medverkar. Efter gudstjänsten serveras Skörde-soppa i Bergunda Församlingshem.

Sön 16. Kl. 10 Mässa, kyrkkaffe. Lennart Johnsson och Magnus Jakopsohn.

Lör 22 Kl. 16 Hela Gemla sjunger. Sång som friskvård med Christina Sjödin.

Sön 23 Kl. 10 Mässa, Kyrkkaffe. Lennart Johnsson, Dorothea Knust .

Lör 29 Kl. 17 Kvällshymn. En gudstjänst i lugn och ro. Melina Blomqvist och Dorothea Knust.

Svenska kyrkan
VÄXJÖ

Varje år utkommer Gemlabladet med 12 nummer, ett inför varje ny månad! Du vet väl att Du också kan bidra med material och information till Gemlabladet! Skicka gärna bidrag till e-post gemlabladet@gemla.se. Manusstopp 15:de i varje månad. Annonsera? Kontakta Ola Aronsson telefon 0470 67397 mobil 070 2032 246 eller ola.aronsson@outlook.com

Argång 15 Oktober 2022, Ges ut av Gemla Samhällsråd!

Gräv där Du står

En berättelse från Gemla Leksaksfabrik. I grunden sann, delvis uppdiiktad. Handlar om gårdfarihandlare Daniel Anderssons hårda liv.

Daniel, även kallad "Hjuladaniel". Föddes 1849 och dog 1932. Daniel bodde största delen av sitt liv i en liten stuga vid gamla häradsvägen mot Alvesta. Stugan heter Lillå. Fadern var Anders Simonsson och var hjulmakare, därav tillnamnet.

Daniel var yngst av fem syskon och kom tidigt ut i arbetslivet. Han fick arbete på Gemla Leksaksfabrik där blev han kvar tills, han i 20 årsåldern, råkade ut för en svår olycka. Han miste armen ända uppe vid axeln. Vid den tiden fanns det inga försäkringar och av en invalid hade man ingen nytta, så det var att gå hem med tom plånbok.

Så till det jag ser framför mig: Gemla Leksaksfabrik startade 1866 på Holmen i Gemla. Ett vattenhjul i Helige å (Mörrumsån) gav via remdrift i taket kraft år svarvar och sågar. År 1869 arbetade den unge Daniel i fabriken. En läderrem i taket krånglade och skulle rättas till. Daniel som var ung och rask fick uppdraget att klättra upp och rätta till remmen. Det bar sig inte bättre än att hans skjortärm fastnade i remmen. Innan någon hunnit höra Daniels rop på hjälp och stoppa remspelet hade både skjortärm och Daniels ärm slitits av vid axeln. Han liv kund dock räddas men nu var livet slagit i spillror. Anders kunde inte fortsätta som leksaksarbetare med endast en arm. Han kom då på tanken att bli handlare. Av länsman i Alvesta fick han tillstånd att bedriva gårdfarihandel i Kronobergs län. Det innebar handel med skosnören, hårnålar, knappar, nålar, kammar, och liknande ting. I tillståndet står det att han var 190 cm lång, klent byggd, saknade en arm och hade kindskägg. Han gifte sig första gången omkring 1870 och fick fem pojkar. Änkeman 20 år senare gifte han sig en andra gång och blev far till ytterligare två pojkar och en flicka. Flera av barnen emigrerade till USA.

Efter många år som gårdfarihandlare köpte han häst och vagn, utökade sitt sortiment med blåtyg. Hans försäljningsmetod var att på avlöningsdagarna besöka fabriken och sälja blåtyg till nya arbetskläder. Säkert besökte han också sina gamla arbetskamrater på leksaksfabriken. På försäljningsturer hade han som enda sällskap blandrashunden Max som ofta låg på hästryggen. När det var dåligt väder övernattade Daniel och Max under vagnen. Ingen som var rädd om benen gick nära vagnen.

Nedtecknat av Ola Aronsson. Källa SMP den 13 februari 1989

Vi närmar oss jul på Villa Gransholm!

Julbordspremiär fredag 25 november

Välkommen att boka bord tel. 0470-676 65

Vi söker förstärkning i restaurangen, som vill hoppa in och jobba extra kvällar och helger. Vi vill att du är minst 18 år och behärskar svenska i tal och skrift. Har du serveringsvana sen tidigare är det meriterande, men inte nödvändigt. Hemma hos oss på Villan, växer vi tillsammans.

Vi sänker priserna på massor av varor

MAT Öppet

Gemla MACKEN

MÅN-FRE 9-19 LÖR 9-17 SÖN 10-15 TEL. 0470-67772

FÖRFATTARBESÖK PÅ GEMLA BIBLIOTEK

Marie Bengts

Foto: Sofia Runarsdotter

Marie Bengts berättar om sin väg från elev i Åryd skola till deckarförfattare i Stockholm. En sax i hjärtat, utspelar sig i den fiktiva småländska byn Eneby och det är Maries uppväxtort Risinge som utgör mallen för miljön.

Marie berättar varför hon valde att göra Risinge till en "mordby", hur hon får idéer till sina böcker och hur hon gör för att "få till" den rätta 1950-tals känslan.

OBS! Anmälan till gemla.bibliotek@vaxjo.se eller 0470-73 46 40

19 oktober, klockan 18:00, Gemla bibliotek

Fotograf: Mathias Boström

Kura skymning på Hembygds-gården!

Torsdagen den 27 kl 19 tänder vi brasa och ljus. Sväng-iga låtar och stilla visor i skymningen med Dorothea Knust och Ulrika Gunnarsson, som botaniserar bland folkliga koraler, ballader, valser och visor på röster och tramporgel.

Ulrika Gunnarsson är folksångerskan, bosatt i Gemla, som satt en ära i att tralla till dans och återuppliva gamla visor från Småland.

Dorothea Knust är organisten från Tyskland som har en grund i kyrkomusiken och en stor kärlek till folkmusiken. Väldigt uppskattad kantor i Gemla församling.

FABRIKS- BUTIKEN

Välkommen att besöka Micki
Fabriksbutik. Superbra priser på
leksaker, pussel och pyssel!

Adress: Industrivägen 7
355 73 Gemla

Kör in genom grindarna bredvid Micki
Leksakers kontor så ser ni butiken.

**Öppet
vardagar
09:00-
14:00**

 [mickifabriksbutiken](#)